

Državni izpitni center

JESENSKI IZPITNI ROK

SLOVENŠČINA
Izpitna pola 2

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Ponedeljek, 25. avgust 2014

SPLOŠNA MATURA

Popravljená moderirana različica

IZPITNA POLA 2

Razčlemba izhodiščnega besedila

Splošna navodila

Polovičnih točk ni.

Kandidat dobi točko za jezik samo, če so vsi odgovori v nalogi **vsebinsko** in **jezikovno** pravilni. Vsebinsko napačen in jezikovno napačen in jezikovno pravičen odgovor je 0 točk. Če točkovanje v posamezni nalogi ni posebej razčlenjeno (1 + 1 ...), velja pravilo »vse ali nič«. Neupoštevanje navodil (npr. obkrožitev večjega števila odgovorov od predpisanega) se točkuje z 0 točkami.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
1.	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Helena Peternel Pečauer ♦ bralci Dela/časopisa Delo/bralci rubrike Panorame/bralci Panorame ♦ 16. april 2013/16. 4. 2013 ♦ Delo/časopis Delo 	Še sprejemljiva rešitev: rubrika Panorama, če je pri naslovniku napisal Delo	2 in 3 v celoti pravilni odgovori 1 točka, 4 v celoti pravilni odgovori 2 točki.
Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
2.	2	♦ <i>Po smislu, npr. Razlog za nastanek besedila je bil uspel poskus kloniranja žabe./ (...) napredek v tehnologiji kloniranja./ (...) nove možnosti oživljanja izumrlih živalskih vrst.</i>	Še sprejemljiva rešitev: predstaviti napredek kloniranja/obvestiti o/seznanimi z napredkom kloniranja	2 točki za vsebinsko ustrezen odgovor.
Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
3.	2	♦ <i>Po smislu, npr. poskusi/poskus kloniranja izumrlih živalskih vrst in možnosti v prihodnosti/uspešen poskus kloniranja žabe in možnosti kloniranja še drugih že izumrlih živalskih vrst/o oživljanju izumrlih živalskih vrst ter o smiselnosti tega</i>		1 + 1
Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
4.	2	♦ C ♦ E		1 + 1

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
5.	2	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Č ◆ C ◆ A ◆ B 		1 točka za 2 in 3 pravilne povezave, 2 točki za 4.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
6.1.	3	◆ <i>Po smislu, npr. V besedilu gre za širši pregled dogajanja na nekem področju/na področju kloniranja</i>		2 točki za vsebinsko ustrezen in 1 točka za jezikovno pravilen odgovor v eni povedi.
6.2.	2	◆ <i>Po smislu, npr. Znanost in tehnologija/Znanost/Tehnologija/Človek in narava/Biologija/Evolucija/Znanstvena odkritja/Raziskovanje/Paleontologija</i>	<i>Neustrezne rešitve:</i> Razgledi/Objektiv/Pregled/ Biotehnologija/Kloniranje Še sprejemljiva rešitev: Živali in svet	1 točka za vsebinsko ustrezen odgovor + 1 točka za jezikovno pravilnost (velika začetnica).
Skupaj	5			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
7.1.	2	◆ <i>Po smislu, npr. Vloga slikovnega gradiva je, da popestri/dopolnjuje besedilo/pritegne bralca/ponazorji pojme, o katerih je govora.</i>		1 točka za vsebinsko ustrezen in 1 točka za jezikovno pravilen odgovor v eni povedi.
7.2.	3	◆ <i>Po smislu, npr. Ptica dodo je ponazorjena z risbo, ker je izumrla, še preden je bila odkrita fotografija./Ptica dodo je izumrla že v 16. stoletju, ko še ni bilo fotografije./Računalniška rekonstrukcija ne bi bila avtentična/bi odražala približno podobo ptice.</i>		2 točki za vsebinsko ustrezen in 1 točka za jezikovno pravilen odgovor v eni povedi.
Skupaj	5			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
8.	3	<ul style="list-style-type: none"> ◆ DA ◆ NE ◆ NE ◆ DA ◆ NE ◆ DA ◆ DA ◆ DA 		1 točka za 4 in 5 pravilnih odgovorov. 2 točki za 6 in 7 ter 3 točke za 8.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
9.1.	2	<ul style="list-style-type: none"> ◆ 8./8 ◆ <i>Po smislu, npr. avtorica izraža svoje mnenje/stališče o obravnavani temi/o kloniranju/avtorica uporablja retorična vprašanja</i> 		1 + 1
9.2.	3	<p><i>4 frazemi/slogovno zaznamovane besede od:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ pustiti odprta vrata ◆ (novo) vstajenje ◆ (eden težjih) zalogajev ◆ gre na roko ◆ (če jih je neverjetna narava že enkrat) odpisala 	Še sprejemljiva rešitev: neznatna	1 točka za 2 ustrezno podčrtana frazema, 2 točki za 3 in 3 točke za 4. Vsaka napačna podčrtava izniči eno pravilno do 0 točk.
9.3.	1	<ul style="list-style-type: none"> ◆ živosti 		

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
9.4.	3	♦ Po smislu, npr. Še ena stvar, ki jim je v pomoč/ki jim lahko pomaga/olajša delo, pa je neverjetna podobnost med mamutom in slonom.		2 točki za ustrezno zamenjavo frazema in 1 točka za jezikovno pravilnost povedi.
Skupaj	9			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
10.1.	4	♦ I ♦ C ♦ D ♦ E ♦ A ♦ B ♦ G		1 točka za 3 in 4 pravilne odgovore, 2 točki za 5, 3 točke za 6, 4 točke za 7.
10.2.	1	♦ strokovni		
10.3.	4	Po smislu, npr. Glede na vrsto besedila je raba strokovnih izrazov upravičena, saj gre za strokovno/poljudnoznanstveno besedilo, v katerem se dopušča določeno število strokovnih izrazov. ali Raba strokovnih izrazov ni upravičena, saj so poljudnoznanstvena besedila namenjena širši javnosti, ki vseh strokovnih izrazov morda ne razume.	Neustrezna rešitev: znanstveni članek/znanstveno besedilo	3 točke za pojasnilo s poimenovanjem vrste besedila in 1 točka za jezikovno pravilnost povedi. Če utemeljitve ni oz. ni pravilna, kandidat za opredelitev ne dobi točke; če je vsaj en del pojasnila pravilen, kandidat dobi 1 točko tudi za ustrezno opredelitev.
Skupaj	9			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
11.1.	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ domača ♦ indoevropsčine/praslovanščine/ide. 		1 + 1, če je podčrtal <i>domača</i> .
11.2.	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ mozga ♦ izpad polglasnika/samoglasnika 		1 + 2
Skupaj	5			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
12.	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ ə ♦ ʏ ♦ ɪ ♦ mɛr ♦ ʊ ♦ ɐ ♦ t 		1 točka za 3 in 4 pravilne zapise, 2 točki za 5 in 6, 3 točke za 7.
			Še sprejemljiva rešitev: c	

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
13.1.	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Po smislu, npr. Označujejo dlje časa trajajoče dogajanje./dogajanje, ki se odvija že dlje časa in se še bo./Kloniranje še ni zaključen postopek. 		

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
13.2.	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ izumreti ♦ oživiti ♦ vstaviti ♦ razviti ♦ odkriti 	Neustrezna rešitev: oživeti	1 točka za 2 in 3 pravilne glagole, 2 točki za 4 in 3 točke za 5.
Skupaj	5			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
14.	5	<ul style="list-style-type: none"> ♦ znanstvenofantastični/-a/-o ♦ ultravijolični/-a/-o ♦ južnokorejski/-a/-o ♦ pleistocenski/-a/-o ♦ severnoveški/-a/-o/severnoveški/-a/-o/ severnovajžanski/-a/-o 	Še sprejemljiva rešitev: severnovaleški/-a/-o	1 + 1 + 1 + 1 + 1

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
15.	4	<ul style="list-style-type: none"> ♦ zloženka ♦ sestavljenka 	Še sprejemljiva rešitev: tak/takšen, ki ima zobe kot sablje tak/takšen, ki ni poškodovan	1 + 1 + 1 + 1

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
16.1.	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Michael Archer ♦ Miku Tylerju/Mik/Mike Tyler 	Novi Severni Wales Adelaide <td>1 točka za 3 pravopisno pravilne izpise, 2 točki za 4 in 3 točke za 5. Vsak zapis občnega imena izniči eno pravilno rešitev do 0 točk.</td>	1 točka za 3 pravopisno pravilne izpise, 2 točki za 4 in 3 točke za 5. Vsak zapis občnega imena izniči eno pravilno rešitev do 0 točk.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
16.2.	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ STA ♦ lastni stvarni imeni/stvarni imeni/naslova filmov 		1 + 1, če je podčrtal STA.
Skupaj	5			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
17.1.	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ osebek ♦ osebek ♦ (desni) prilastek 		1 točka za 2 pravilna odgovora, 2 točki za 3.
17.2.	4	♦ Po smislu, npr. To je ptica dodo. (povedkovo določilo)/Pri ptici smo se ustavili. (prislovno določilo)/Nahranili smo ptico. (predmet)		2 točki za vsebinsko ustrezno in 1 točka za jezikovno pravilno poved, 1 točka za ustrezno podčrtavo.
Skupaj	6			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
18.	2	Zelo so se jim približale, zato so jih ljudje zlahka ujeli./Zelo so se jim približale, in zato so jih (ljudje) zlahka ujeli.		1 točka za vsebinsko ustrezno in 1 točka za jezikovno pravilno poved.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
19.	6	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Ker so mamuti izumrli (že) pred približno 10.000 leti, je iskanje jeder z nepoškodovanim genskim zapisom za znanstvenike pravi izziv. ♦ vzročni (odvisnik/odvisni stavek/dopolnjevalni stavek) ♦ Iskanje jeder z nepoškodovanim genskim zapisom je za znanstvenike pravi izziv, saj so mamuti izumrli (že) pred približno 10.000 leti. ♦ pojasnjevalno (priredje) ali ♦ Mamuti so izumrli (že) pred približno 10.000 leti, torej/zato je iskanje jeder z nepoškodovanim genskim zapisom za znanstvenike pravi izziv. ♦ sklepalno (priredje)/posledično (priredje) 		1 + 1 točka za vsako vsebinsko ustrezno in jezikovno pravilno poved + 1 točka za poimenovanje odvisnika, če je pretvorba ustrezna + 1 točka za poimenovanje priredja, če je pretvorba ustrezna.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
20.	1	♦ SO		
	2	♦ S/ S/S		
	2	♦ S/ $\frac{S}{2} / \sqrt{\frac{S}{2}}$ S		
Skupaj	5			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
21.	3	<ul style="list-style-type: none"> ◆ o smiselnosti ◆ nazaj ◆ milijonov ◆ ohranjen ◆ vejica pred skoraj 		<p>1 točka za 2 in 3 popravke, 2 točki za 4 in 3 točke za 5; vsak napačen popravek izniči enega pravilnega do 0 točk.</p> <p>Popravljanje vejic v delu povedi <i>danes pa smo, po zaslugi znanstvenikov, že spregledamo.</i></p>

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
22.	5	<ul style="list-style-type: none"> ◆ (teh) živali ◆ (dobro ohranjenega) mamuta (v Sibiriji) ◆ (iz) njegovega ◆ (te davno) izumrle živalske vrste ◆ (teh) kosmatincev 	<p>nadpomenka dobesedna ponovitev (pridevniški/svojilni/osebni svojilni) zaimsek parafraza/metaforični opis/nadpomenka za izumrle živalske vrste sopomenka</p> <p>Še sprejemljiva rešitev: nadpomenka/ljubkovalnica/slogovno zaznamovana sopomenka</p>	Po 1 točka za dve pravilni rešitvi.

Naloga	Primer besedila
23.	

(NE)SMISELNOST KLONIRANJA IZUMRLIH ŽIVALSKIH VRST

Si v svoji dnevni sobi želite namesto kužka ali muce božati dinozavra, npr. tiranozavra rexa? Verjetno ne. Že pogled na računalniško ustvarjeno podobo te živali mi vzbuja strah. Vendar je ideja vsekakor zanimiva. Če bi klonirali že davno izumrle živali, bi končno lahko videli, kakšne so bile v resnici. Lahko bi si jih ogledovali v živalskih vrtovih in v filmih, o njih bi se pisale znanstvene razprave, zapolnile bi vrzeli v razumevanju razvoja živalskih vrst. Slabosti tega pa so, da je za te postopke potrebno veliko časa in še več denarja, vprašanje je tudi, ali bi te živali v spremenjenih naravnih pogojih sploh lahko preživele in koliko časa bi bile ljudem zanimive. Sam sem proti kloniranju teh živali, saj je že narava pokazala, da se morajo umakniti drugim vrstam. Denar in energijo bi raje usmeril v to, da se ohranijo živalske vrste, ki so izumrle ali so tik pred izumrtjem zaradi človekovega poseganja v naravo. Te živali so del trenutnega naravnega okolja in njihovo izumrtje pomeni nenaravno spremembo tega okolja, kar ima lahko usodne posledice za ostale vrste in tudi za človeka./Pred kratkim sem prebral, da so zaradi trgovine z nosorogovimi rogovi izumrli afriški črni nosorogi, kar pomeni tudi izumrtje ptic, ki z njimi živijo v sožitju. Bojim pa se, da nam je za to manj mar kot za fascinantne živali iz davne preteklosti.

Janez Novak

Naloga	Točke	Merila	Dodatna navodila
23.			
Zgradba	1	♦ zunanja členitev: naslov in navedba tvorca besedila	
	1	♦ upoštevanje obsega	150–200 besed, odmik +/- 15 besed.
	2	♦ povezanost naslova s temo komentarja	
Skupaj	4		
Vsebina	do 3	♦ argumenti za kloniranje vrst, ki so izumrle zaradi naravne selekcije	
	do 3	♦ argumenti proti kloniranju vrst, ki so izumrle zaradi naravne selekcije	
	1	♦ lastna opredelitev do kloniranja vrst, ki so izumrle zaradi naravne selekcije	
	1	♦ stališče do kloniranja vrst, ki so izumrle zaradi človekovega poseganja v naravo	
	do 3	♦ pojasnilo/utemeljitev obeh stališč	
	1	♦ prevladujoče subjektivno stališče	
	12		
Skupaj	12		
Slogovna ustreznost	do 4	♦ jasnost, živost, jednatost (ločitev bistvenega od nebitvenega), ustreznost argumentov, koherenca (jasno izražanje pomenskih razmerij, ustreznost pomenska povezanost povedi), kohezija (ustrezno navezovanje)	Za vsako sestavino uradnega besedila odštejemo 1 točko, do 0 točk. Če besedilo obsega manj kot 75 besed, lahko kandidat za slogovno ustreznost dobi samo do 2 točki.
Skupaj	4		
Jezikovna pravilnost	do 5		Za vsako napako odštejemo 1 točko, do 0 točk. Če besedilo obsega manj kot 75 besed, lahko kandidat za jezikovno pravilnost dobi samo do 2 točki.
Skupaj	5		
Skupaj	25		

Skupno število točk izpitne pole 2: 120